

РЕШЕНИЕ

№ 7005

гр. София, 26.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав,
в публично заседание на 26.10.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова-Десподска

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **5073** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, във вр. с чл. 145 -178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.
Образувано е по жалба на С. Н. Н., ЕГН: [ЕГН] от [населено място], депозирана чрез адв. Л. П. със съдебен адрес: [населено място], [жк], [жилищен адрес] партер /от задната страна на блока/ срещу решение № 1040-21-452 от 22.04.2021 г. на Директора на Териториално поделение С.-град на НОИ, с което е потвърдено разпореждане № 212-00-5683-7/06.02.2020 г. на ръководител на осигуряване за безработица при ТП на НОИ С. град.
Жалбоподателят излага доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт и потвърденото с него разпореждане, като счита, че същите са постановени в разрез с материалноправните разпоредби на КСО, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, несъответствие с целта на закона. Сочи се, че административният орган неправилно е тълкувал и приложил материалноправните разпоредби на КСО. Счита, че не били налице доказателства относно липсата на осигуряване на лицето С. Н. Н. при [фирма], ЕИК[ЕИК]. Оспореният акт почивал единствено и само на преположения за липса на дейност на дружеството – осигурител, като не била установен по един несъмнен начин недобросъвестността на доверителя ми. Излага и доводи относно срока на постановяване на решението, което в случая е постановено извън преклузивния едномесечен срок от получаването му. По изложените съображения отправеното до съда искане за отмяна на оспорения административен акт и потвърденото с него

разпореждания.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. П., който заявява, че поддържа подадената жалба по изложените в нея съображения. Не претендира разноски.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ С.-град, в съдебно заседание чрез процесуален представител оспорва подадената жалба и моли същата да бъде отхвърлена, като неоснователна. Претендира разноски по делото.

Софийска градска прокуратура, не изразяват становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 70 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Лписва спор по фактите по делото, като от доказателства се установява, че на база заявление вх. № 212-00-5683-1 от 07.11.2018 г. подадено от С. Н. е отпуснато парично обезщетение за безработица /ПОБ/ по чл. 54а от КСО, считано от 01.11.2018 г. – 31.08.2019 г. в размер на 16.43 лева. В следствие след издаване на разпореждания за спиране и възобновяване на производството по изплащане на обезщетението за безработица, с разпореждане № 212-00-5683-4 от 15.03.2019 г. е прекратено изплащането на отпуснатото парично обезщетение за безработица, считано от 13.03.2019 г. С последващи разпореждания № 212-00-5683-5 от 06.02.2020 г. административният орган е отменил разпореждане № 212-00-5683-1 от 16.11.2018 г. за отпускане на обезщетение за безработица, а с № 212-00-5683-6 от 06.02.2020 г. е отказано отпускане на обезщетение по реда на чл. 54а от КСО.

Предмет на оспорване в настоящото производство е разпореждане № 212-00-5683-7 от 06.02.2020 г., с което на основание чл. 114, ал. 3 и във връзка с чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО е разпоредено на жалбоподателя да възстанови добросъвестно получено парично обезщетение за безработица (ПОБ) за периода от 01.11.2018 г. до 12.03.2019 г. вкл., в размер на 1462,27 лв., тъй като след извършена проверка по разходите на ДОО на осигурителя [фирма], ЕИК[ЕИК], за периода от 18.07.2016 г. до 31.08.2018 г. било установено, че дружеството не е извършвало търговска дейност и е прието, че за периода от 01.01.2018 г. до 31.08.2018 г. С. Н. не е бил осигурено лице по смисъла на чл. 10 от КСО и § 1, ал. 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на КСО и не е отговарял на изискванията на чл. 54а от КСО за отпускане на парично обезщетение за безработица.

За да приеме тези обстоятелства административният орган е извършил проверка по разходите на ДОО от контролен орган на ТП на НОИ С. - град на осигурителя [фирма], ЕИК[ЕИК], приключила с Констативен протокол № KB-5-21-00584205/25.06.2019 г. Предвид установеното при проверката в Регистъра на трудовите договори, Търговския регистър и предоставената от ТД на НАП С. град информация, контролният орган на ТП на НОИ е направил обоснованото заключение, че за периода от 01.01.2018 г. до 31.08.2018 г. няма данни [фирма], ЕИК[ЕИК] да е извършвало търговска/стопанска дейност по смисъла на Търговския закон, която да предполага упражняване на трудова дейност по трудови договори. Не били установявани никакви данни за реализирани приходи от търговска дейност на дружеството през 2018 г., които да обуславят изплащане на възнаграждения на лицата, за които са подавани данни в регистъра на осигурените лица.

Предвид резултатът от извършените проверки на [фирма] и липсата на доказателства за извършвана стопанска дейност от дружеството, респ. трудова дейност от лицата, за

които има подадени данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, контролните органи, са приели, че те не са осигурени лица, в това число и жалбоподателя.

На основание чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО на осигурителя [фирма], ЕИК[ЕИК] са издадени Задължителни предписания № ЗД-1-21-00603753/07.08.2019 г. за заличаване на подадените данни за осигурителен стаж и осигурителен доход в регистъра на осигурените лица за периода от месец януари 2018 г. до месец август 2018 г. вкл., в т.ч. и за С. Н..

След изтичане на срока за изпълнение на влезлите в сила задължителни предписания по чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО, били предприети действия от контролните органи на ТП на НОИ-С. град, в рамките на предоставената им от закона компетентност, за служебно заличаване по реда на чл. 3, ал. 13 от Наредба № Н-8/29.12.2015 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица (отм.) на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, подадени от [фирма], ЕИК[ЕИК] за указания период.

Оспореното в настоящото производство разпореждане на длъжностното лице по осигуряването за безработица № 212-00-5683-7 от 06.02.2020 г., с което на основание чл. 114, ал. 3 и във връзка с чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО е разпоредено на жалбоподателя да възстанови добросъвестно получено парично обезщетение за безработица (ПОБ) за периода от 01.11.2018 г. до 12.03.2019 г. вкл., в размер на 1462,27 лв. е било обжалвано от страна на С.Н. с жалба вх. № Ц 1012-21-1082 от 23.10.2020 г. въз основа на която е постановено Решение № 1040-21-452 от 22.04.2021 г. на Директора на Териториално поделение С.-град на НОИ, с което същата е отхвърлена като неоснователна и е потвърдено обжалваното разпореждане на ръководителя на осигуряването за безработица.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд- София-град направи следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена в срока, от лице с правен интерес от оспорване, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана относно нейната основателност.

По същество на спора:

Разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно разпоредбата на чл. 168, ал. 1 от АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а проверява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Обжалваното решение на директора на ТП на НОИ – [населено място]-град и разпореждането издадено от длъжностно лице по безработицата са издадени от компетентен орган, в рамките на неговата материална компетентност, съгласно разпоредбите на КСО. Административните актове са издадени в рамките на материалната компетентност на органа, в установената форма, като са спазени административнопроизводствените правила, регламентирани с разпоредбите на КСО и АПК и същите съдържат фактически и правни основания.

Не са налице твърдените от страна на жалбоподателя доводи за допуснати съществени процесуални нарушения на административнопроизводствените правила водещи до нарушение на правата на жалбоподателя.

За да потвърди издаденото разпореждане постановено след служебно заличаване на

данните за осигурителен стаж и осигурителен доход, подадени за С.Н. за периода от 01.11.2018 г. до 12.03.2019 г., директорът на ТП на НОИ [населено място] е възприел доводите на длъжностното лице по ОБ и е приел за безспорно, че жалбоподателят не е имал качеството „осигурено лице“, не отговаря на изискванията на чл. 54а от КСО, поради което изплатеното му обезщетение се явявало недължимо платено.

Прието е, че в случая е налице основание за прилагане на разпоредбата на чл.54ж, ал.2, т.1 от КСО, съгласно която влязлото в сила разпореждане по ал.1 може да се измени или отмени от органа, който го е издал, когато са представени нови документи или доказателства, които имат значение за определяне правото, размера и периода на парично обезщетение за безработица. Следва да се има предвид, че при заличени данни за осигурителен стаж и осигурителен доход длъжностното лице, осъществяващо ръководството по осигуряването за безработица като административен орган действа при условията на обвързана компетентност и е длъжно да се съобрази с новонастъпилите обстоятелства, във връзка със заличаването на данните и да приложи чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО. Целта на тази разпоредба е да се създаде възможност за въвеждане на съответствие между правата, произтичащи от реалното фактическо положение, и последиците, разпоредени с акта за отпускане, изменение, отказване, спиране, възобновяване на обезщетението за безработица, като единствените изисквания са приложените документи или доказателства да са нови и обуславящи правото или параметрите на обезщетението за безработица. Направената промяна задължава ръководителя на осигуряването за безработица да направи нова преценка по правото на ПОБ по подаденото от жалбоподателя заявление за отпускането му.

Тези нови документи или доказателства са били открити именно след извършена проверка от ТП на НОИ С. град във връзка със заявление, с което жалбоподателят е сезирал административния орган за отпускане на ПОБ по чл.54а от КСО. От извършените проверки органът е установил, че за жалбоподателят не е възникнало основание за осигуряване при осигурител [фирма]. Извършените проверки от НАП и ИА „ГИД“ са отразени в Констативен протокол № KB-5-21-00584205/25.06.2019 г.

Легална дефиниция за понятието „осигурено лице“ е дадена в § 1, ал. 1, т. 3 от КСО (бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.), според която "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за което са внесени или дължими осигурителни вноски; осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1-3 и 5 от КСО. Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ.

Върховният административен съд многократно е постановявал, че от съдържанието на цитираното определение за осигурено лице следва, че едно от условията, на които е необходимо да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е да извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО (в този смисъл са решение № 314/2016 г. по а. д. № 3171/2015 г. на ВАС, решение № 211/2016 г. по а. д. № 3681/2015 г. на ВАС, решение № 292/11.01.2017 г. по а. д. № 14312/2015 г. на ВАС, решение № 220/2014 г. по а. д. № 12497/2013 г. на ВАС и други). Следователно наличието на трудов договор само по себе си не е достатъчно, за да възникне осигурително правоотношение с произтичащите от него права на

обезщетение, тъй като липсва идентичност между трудовото и осигурителното правоотношение. Наличието на трудово правоотношение обикновено води до възникване на осигурително правоотношение, но не винаги. Изискването на законовата разпоредба на КСО, съдържаща определението за „осигурено лице“, е лицето да упражнява трудова дейност. Следователно лицето трябва да има сключен трудов договор и валидно възникнало трудово правоотношение, но и реално да осъществява трудова дейност в рамките на това правоотношение. В този смисъл е напр. и решение № 4901 от 27.04.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6817/2019 г.

С оглед резултатите от извършените и подробно изложени в оспореното решение проверки на осигурителя [фирма] и с оглед установената при същите липса на извършвана дейност от дружеството, респ. трудова дейност от наетите по трудов договор лица – в това число С.Н., довели до заличаването на данните, подадени по чл.5, ал.4 от КСО, е направен обоснован извод, че жалбоподателят не отговаря на първата императивно изискуема предпоставка за възникване правото на обезщетение, т.к. към момента на настъпване на осигурителния риск няма качеството на осигурено лице.

В случаят е налице влязло в сила предписание по чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО, което не е изпълнено от осигурителя и извършеното от НОИ заличаване на данните е в съответствие с предоставените му по чл. 13, ал. 3 от Наредба Н-8 от 29.12.2005 г. правомощия. В тази връзка съдът намира за неоснователни твърденията в жалбата за липса на доказателства относно липсата на осигуряване на С.Н..

Съгласно чл.54а, ал.1 от КСО, право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд „Безработица“ най-малко 9 месеца през последните 15 месеца преди прекратяване на осигуряването и които: 1.имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта; 2. не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст или пенсия за ранно пенсиониране в Република България, или пенсия за старост в друга държава и 3. не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по чл.4.

В случая по отношение на жалбоподателя не са налице предпоставките по чл.54а, ал.1, т.3 от КСО, а и доказателства в обратна насока не са нагажирани от страна на С.Н..

При заличени данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за периода от 20.09.2016 г. до 09.10.2016 г. вкл., подадени от [фирма] и при наличие на нови доказателства, имащи значение за определяне правото на парично обезщетение в случая е приложима хипотеза на чл. 114, ал. 1 от КСО за възстановяване от лицата на недобросъвестно получени суми за осигурителни плащания.

Съгласно нормата на чл. 114, ал.1 от КСО недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл.113. Разпоредбата на чл. 114, ал. 1, изр. 2 от КСО създава специален ускорен ред за удовлетворяване вземанията на държавното обществено осигуряване, произхождащи от недължимо извършени осигурителни плащания на недобросъвестни лица. Длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, е овластено да издава разпореждане, с което събира вземанията на ДОО, чрез способа на прихващането им с вземания, които недобросъвестните лица имат към ДОО. Въведено е изключение от

общия ред за принудително изпълнение на разпорежданията, издадени за събиране на неправилно извършени осигурителни разходи, което се осъществява по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Разпоредбата е специална и не подлежи на разширително тълкуване и прилагане по отношение на подлежащите на възстановяване осигурителни плащания, които осигурените лица са получили добросъвестно.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение и потвърденото с него разпореждане е законосъобразно, като издадено от компетентен орган, при спазване на административнопроизводствените правила в съответствие с материалния закон и с неговата цел.

При този изход на спора в тежест на жалбоподателя остават направените от него разноски. Ответникът претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение, поради което и на основание чл. 78 ГПК вр. чл. 37 от Закона за правната помощ вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, предвид фактическата и правна сложност на делото жалбоподателят следва да му заплати юрисконсултско възнаграждение в минимален размер - 100 лева и възнаграждение за вещо лице в размер на 400 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 70 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на С. Н. Н., ЕГН: [ЕГН] от [населено място], депозирана чрез адв. Л. П. със съдебен адрес: [населено място] [жк], [жилищен адрес] партер /от задната страна на блока/ срещу решение № 1040-21-452 от 22.04.2021 г. на Директора на Териториално поделение С.-град на НОИ, с което е потвърдено разпореждане № 212-00-5683-7/06.02.2020 г. на ръководител на осигуряване за безработица при ТП на НОИ С. град.

ОСЪЖДА С. Н. Н., ЕГН: [ЕГН] да заплати на ТП на НОИ – С.-град разноски по делото в размер на 100 /сто/ лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: